

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (4 - 9 במאי 2011)

ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, משוחח עם אבו מאזן, ראש הרשות הפלסטינית, על רקע טקס החתימה על הסכם הפיוס בין פתח לבין חמאס בקהיר ב-4 במאי 2010 (רויטרס, צלם: הו ניו, 4 במאי 2011)

עיקרי הדו"ח

- בדרום ישראל נמשך השקט.
- ב-3 במאי נחתם בקהיר הסכם הפיוס בין פתח לחמאס. ההסכם מבוסס על נוסחאות כוללניות, המנסות לגשר על חילוקי דעות עקרוניים, שלא מצאו פתרון. שני הצדדים להסכם פתחו במגעים ביניהם על מנת לנסות ולצקת תוכן מעשי בהסכם הפיוס.
- לרגל "יום הנכבה" (15 במאי) מתוכננות פעולות מחאה עממיות ב"שטחים", במדינות המערב וברחבי העולם. בין השאר דווח על תהלוכות במדינות ערביות (ירדן, למשל) שתצעדנה לעבר הגבול עם ישראל.

נחתם הסכם הפיוס בין פתח לבין חמאס

- ב-3 במאי נחתם בקהיר הסכם הפיוס בין פת"ח וחמאס, בהשתתפות עזאם אלאחמד מפת"ח, ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס וכן נציגים מארגוני הטרור הפלסטינים השונים. ב-4 במאי נערך טקס לכבוד החתימה, **בהשתתפות יו"ר הרשות הפלסטינית אבו-מאזן**. להלן עיקרי ההסכם (מתוך ופא, 6 במאי 2011):
 - **יבוצע רה-ארגון באש"ף**, כך שיכלול את כל הפלגים הפלסטינים ויבוסס מעמדו כ"נציג הלגיטימי היחיד" של העם הפלסטיני. **תבחר מועצה לאומית פלסטינית חדשה** על בסיס של ייצוג יחסי מלא של כלל הפלגים. עד הקמת המועצה ישמש אש"ף, שיאורגן מחדש, כהנהגה זמנית.
 - **תערכנה בחירות לנשיאות, למועצה המחוקקת ולמועצה הלאומית הפלסטינית בו זמנית**, בכל שטחי יהודה ושומרון, רצועת עזה וירושלים.
 - **תוקם ממשלת מעבר מאוחדת אשר תטפל בהקמתם מחדש של מנגנוני הביטחון הפלסטיניים**, תבצע את הנדרש לקראת הבחירות, תפעל לשיקום רצועת עזה ותטפל בסוגיות מנהלתיות נוספות.
 - **תגובשנה הסכמות על מבנה מנגנוני הביטחון הפלסטיניים**, שבהם ישולבו כוחות הביטחון הקיימים. יוגדר מקור הסמכות של כל מנגנוני הביטחון.
- להלן עיקרי הנאומים שנישאו בטקס החתימה (מתוך שידור ברדיו המצרי, 4 במאי 2011):
 - **אבו מאזן, ראש הרשות הפלסטינית**, בירך על השגת ההסכם. הוא טען כי ההסכם מגיע בשעה טובה, שכן "הכיבוש הישראלי הסלים את צעדיו בשנים האחרונות" נגד העם הפלסטיני ואדמתו. הוא הזכיר כי באחרונה "באו בזו אחר זו" הכרות מצד מדינות העולם במדינה פלסטינית בגבולות 1967. אבו מאזן הדגיש כי **ספטמבר 2011 הוא תאריך היעד בו רואים הפלסטינים את המועד להקמת מדינתם, ובשגרו איום מרומז הוסיף כי במידה וישראל לא תשנה את דרכיה ייתכן והמהלך יוקדם לחודש "החמישי או השישי [מאי או יוני], שיהיה ספטמבר מוקדם"**. אבו מאזן הבהיר כי ישראל השתמשה עד כה בפילוג כאמתלה לא לנהל מו"מ עם הפלסטינים ודחה את דרישתו של ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו לפיה עליו לבחור בין שלום עם חמאס לבין שלום עם ישראל. עם זאת הוא ציין כי **הפלסטינים מחוייבים לפתרון שתי המדינות בגבולות יוני 1967 והדגיש כי הפלסטינים שוללים אלימות ומגנים את הטרור**.
 - **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, בירך גם הוא על הפיוס והדגיש כי כעת הפלסטינים "נערכים להשגת המטרה הלאומית המשותפת", **שהיא הקמת מדינה פלסטינית חופשית בשטחי הגדה המערבית ורצועת עזה, שבירתה ירושלים, "מבלי לוותר על אף גרגר"**. כעת יכולים הפלסטינים לנהל במשותף את "המערכה שלנו עם הכובש הישראלי". הוא הוסיף כי **חמאס מצדדת ב"תנועה בכל החזיתות": מאבק בשטח, ה"התנגדות" (קרי**

האלימות והטרור) וכן השגת החלטות בין לאומיות ולגיטימציה בין לאומית במסגרת מאבק דיפלומטי.

■ **בעת שהותם במצרים הוזמנו חברי המשלחות השונות לבקר במרכז של האחים המוסלמים באחת משכונות קהיר. הם נפגשו עם מחמד בדיע, המזכיר הכללי של האחים המוסלמים. בפגישה נכחו ח'אלד משעל, ראש הלשכה המדינית של חמאס, אחמד ג'בריל, מזכ"ל החזית העממית, רמצי'אן שלח, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, וצ'חר בסיסו, נציג פתח (אתר האחים המוסלמים, 7 במאי 2011).**

נושאים שבמחלוקת

■ **הסכם הפיוס שהושג מבוסס על נוסחאות כוללניות, המנסות לגשר על חילוקי דעות עקרוניים, שלא מצאו פתרון במגעים הממושכים שלפני ההסכם. שני הצדדים החלו, כבר למחרת הטקס, במגעים ביניהם על מנת לנסות ולצקת תוכן מעשי בהסכם הפיוס. להלן תמונת המצב אודות כמה מהנושאים:**

סוגיית שחרור העצורים

■ **סוגיית שחרור העצורים מהווה סלע מחלוקת מרכזי בין הצדדים. בכירים בחמאס שבו והדגישו כי סוגיית העצורים הינה הנושא הראשון בו יש לטפל במסגרת מימוש ההסכם. כך למשל, אסמאעיל הניה, ראש ממשל חמאס, קרא לרשות הפלסטינית לחדול מהמעצרים ומהזימונים לחקירה של אנשי חמאס ושאר הארגונים (ערץ אלאקצא, 5 במאי 2011). ח'ליל אלחיה, חבר הלשכה המדינית של חמאס, הדגיש כי הסוגיה הדחופה ביותר הינה "שחרור העצירים הפוליטיים בגדה המערבית וברצועת עזה".**

■ **בדיווחים בתקשורת הפלסטינית והערבית דווח כי מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית החלו לשחרר פעילים בחמאס מייד לאחר ההסכם, בעוד שחמאס הקלה על יציאת בכירי פתח משטח הרצועה. אולם במקביל דווח כי נמשכים המעצרים (Palestine-info, 5 במאי 2011; קדסנט, 6 במאי 2011). לואא' עדנאן אלצ'מירי, דובר מנגנוני הביטחון של הרשות הפלסטינית, ציין כי טרם הועברו לידי המנגנונים הנחיות בנושא (רדיו קול פלסטין, 5 במאי 2011). מחמוד אלזאהר, בכיר חמאס, הבהיר כי אם הרשות הפלסטינית תמשיך לבצע מעצרים בשטחי יהודה ושומרון, חמאס תפנה לליגה הערבית ולמצרים על מנת שיפקחו על תהליך מימוש ההסכם. הוא הדגיש כי מדובר בבעיה אשר מכשילה, בשלב זה, את מימוש ההסכם והטיל על הרשות הפלסטינית את האחריות לכישלוננו (טלוויזיית אלקדס, 8 במאי 2011).**

הסכסוך עם ישראל

■ **בהתבטאויות בכירי חמאס באו לידי ביטוי שני מוטיבים מרכזיים: מחד גיסא, נעשה ניסיון להציג חזות פייסנית ופרגמטית, שלא תפריע לתהליך הפיוס, ובו בזמן תסייע לרשות הפלסטינית במאבק המדיני שהיא מנהלת נגד ישראל; ומאידך גיסא, שבו דוברי חמאס והדגישו כי היא לא**

תקבל את תנאי ה"רביעייה" קרי – היא לא תכיר בישראל ולא תזנח את ה"התנגדות" (קרי, דרך הטרור) כמרכיב מרכזי באסטרטגיה שלה.

■ **שני בכירי חמאס, ח'אלד משעל וסגנו מוסא אבו מרזוק, בחרו להציג בפני אנשי מערביות וערביות חזות מתונה ופייסנית:**

• **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, ציין, בראיון ל-Wall Street Journal (כפי שצוטט על ידי הג'רוזלם פוסט), כי חמאס עודנה דוגלת ב"התנגדות" (קרי, אלימות וטרור), אולם הוסיף כי כעת יהיה עליה לתאם את פעילותה עם שאר הארגונים הפלסטינים. הוא הבהיר כי כעת על הפלסטינים לקבל במשותף החלטות כגון "איך לנהל את ההתנגדות, הדרך הנכונה ביותר להשיג את מטרותינו, מתי להסלים, ומתי לחדול מהאש" (ג'רוזלם פוסט, 7 במאי 2011).

• **מוסא אבו מרזוק**, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, הדגיש כי **ממשלת האחדות שתוקם לא תהיה אחראית על המו"מ עם ישראל, אלא הנושא יהיה בידי אש"ף** (אלג'זירה, 4 במאי 2011). בכך יש מענה חיובי, לכאורה, לדרישה של הרשות הפלסטינית שהיא זו שתמשיך להיות אחראית על התהליך המדיני.

■ **בכירים אחרים, לעומת זאת, בחרו להדגיש את עמדות היסוד הקיצוניות של חמאס, שלא השתנו:**

• **אסאמה חמדאן**, בכיר חמאס, הדגיש כי **תנועתו לא תכיר בשום אופן ב"יישות הציונית" ולא תתפשר על ה"התנגדות"** (האלימות והטרור). הוא טען כי ההתנגדות המזוינת זקוקה ל"השלמות" בדמות מאמץ פוליטי וציבורי ובניית "תרבות התנגדות אזורית" שתשלים את זו הפלסטינית. כמו כן הוסיף כי ה"רביעיה" כבר אינה מלוכדת **ושלל כל חזרה למו"מ עם ישראל**, שכן **המו"מ הפך לבדיחה** (Palestine-info, 5 במאי 2011). **גם ח'ליל אלחיה**, חבר הלשכה המדינית של חמאס, הדגיש כי **חמאס הינה "תנועת התנגדות לוחמת"**, אשר שמה לעצמה למטרה "לשחרר את פלסטין" (טלוויזיית אלקדס, 4 במאי 2011).

• **צלח אלברדויל**, בכיר חמאס, הדגיש כי **תנאי ה"רביעייה" כבר לא רלוונטיים, כעת לאחר החתימה על הסכם הפיוס**. הוא טען כי תנאים אלה הינם "גזרה" שהוטלה על העם הפלסטיני והם מנסים לבטל את ה"התנגדות" שהינה "זכות טבעית" של הפלסטינים (טלוויזיית אלאקצא, 4 במאי 2011).

ממשלת האחדות והבחירות העתידיות

■ שני הצדדים להסכם עסקו בסוגיית הרכב הממשלה, ובמיוחד מי שיעמוד בראשה. התקשורת הערבית דיווחה כי חמאס ופתח הסכימו כי סלאם פיאצ' לא יהיה ראש ממשלת האחדות שתוקם, ושני הצדדים יציעו מועמדים מטעמם. מנגד, סוכנות ידיעות המזוהה עם חמאס טענה כי אבו מאזן

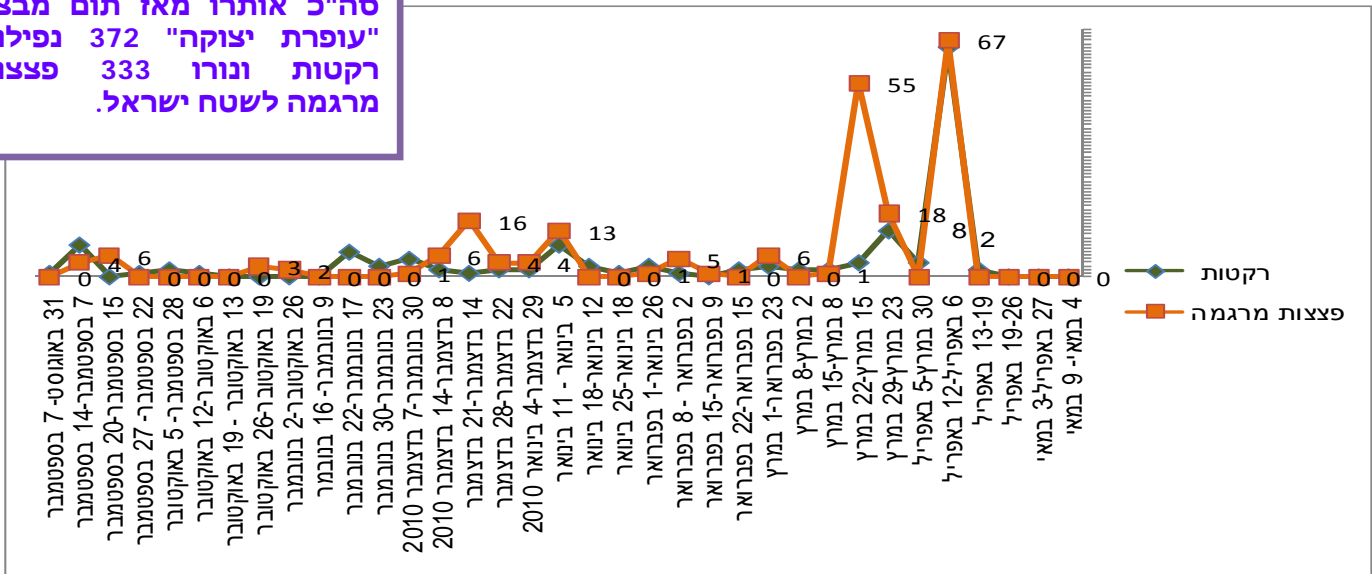
מתעקש לקדם את מועמדותו של פיאצ' לתפקיד וכי מתנהלים מגעים בינו לבין חמאס בנושא (צפא, 5 במאי 2011).

אירועים בולטים בשטח

■ **בדרום ישראל נשמר השקט.** גם השבוע לא אותרה נפילת רקטות ופצצות מרגמה בנגב המערבי.

ירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר יישובי הנגב המערבי¹

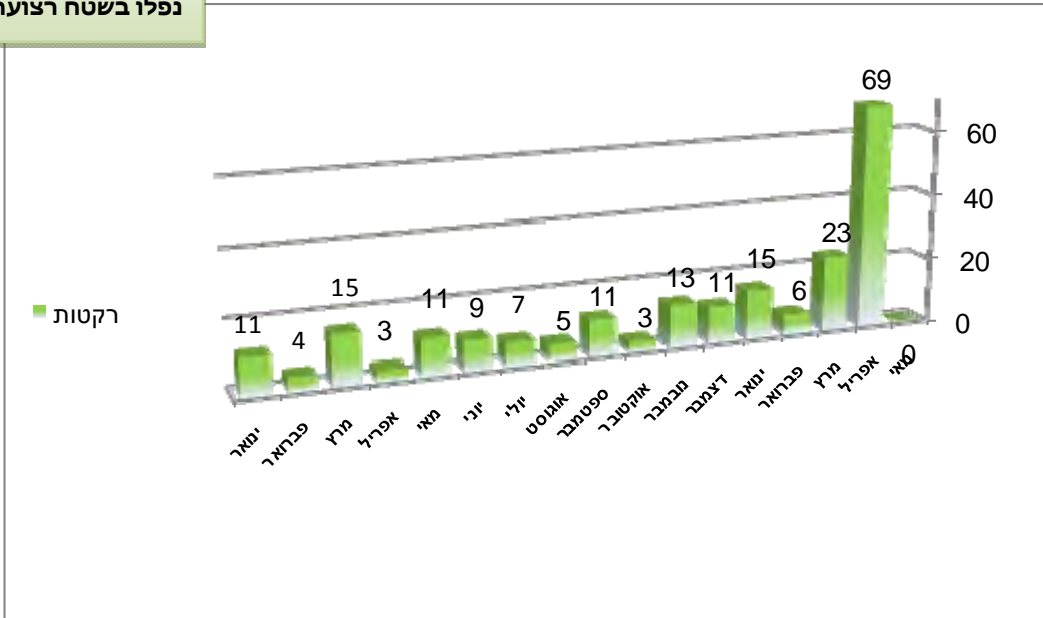
סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" 372 נפילות רקטות ונורו 333 פצצות מרגמה לשטח ישראל.

¹ בסטטיסטיקה לא נכללו נפילות של רקטות ופצצות מרגמה שנפלו בשטח רצועת עזה. נכון ל-9 במאי 2011

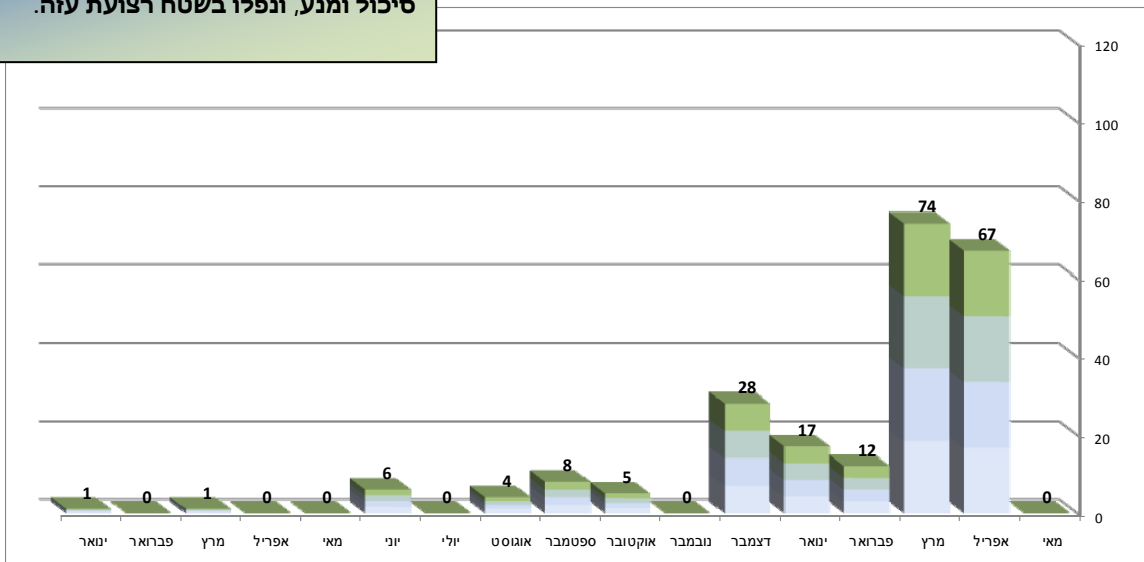
ירי הרקטות בשנה האחרונה

סה"כ אותרו מתחילת שנת 2010 נפילות רקטות בשטח ישראל. רקטות נוספות נפלו בשטח רצועת עזה

ירי פצצות מרגמה בשנה האחרונה

סה"כ אותרו מתחילת שנת 2010 נפילות של פצצות מרגמה בשטח ישראל. פצצות מרגמה נוספות נורו לעבר כוחות צה"ל, שעסקו בפעילות סיכול ומנע, ונפלו בשטח רצועת עזה.

יהודה ושומרון

אירועים נוספים

■ כוחות הביטחון הישראליים המשיכו גם השבוע בפעילות הסיכול והמנע במסגרתה נעצרו חשודים בפעילות טרור.

■ במהלך השבוע האחרון, כמדי שבוע, התקיימו הפגנות ברחבי יהודה ושומרון, בדגש על מוקדי החיכוך המסורתיים, במהלכן הושלכו אבנים לעבר כוחות הביטחון הישראליים. בשכונת סילוואן שבירושלים יידו צעירים פלסטינים אבנים ברכב ישראלי שנכנס לשכונה בשוגג (רויטרס, 6 במאי 2011).

ההתפתחויות ברצועת עזה

המצב במעברים

■ השבוע עברו בין 229 ל-239 משאיות סחורה לרצועת עזה ביום. כמו כן, הועברו 417 טונות של ציוד מהמשט התורכי ממאי 2010 (אתר מאם פעולות הממשלה בשטחים, 9 במאי 2011).

ממשל חמאס הורה לפעול לקידום "דרך המחשבה האסלאמית המתונה" ולעקירת "רעיונות דתיים קיצוניים"

■ בדיווח מרצועת עזה נמסר כי בעקבות רציחתו של ויטוריו אריגוני, פעיל ISM איטלקי, לפני מספר שבועות, החליט ממשל חמאס ברצועת עזה לפעול לקידום החינוך ל"דרך המחשבה האסלאמית המתונה" ברצועת עזה ולהוקעת המחשבה הדתית הקיצונית. המשימה הוטלה על השרים לענייני ההקדשים ולענייני האסירים המשוחררים, ירושלים והפליטים. במסגרת התכנית, שתבצע בשיתוף פעולה עם חכמי דת ברצועה ועם משרד החינוך בממשל חמאס, יתקיימו דרשות, הטפות ופעילויות שונות בבתי הספר (Pal-Today, 3 במאי 2011).

■ להערכתנו, המדובר בצעדים שנועדו לבלום השפעת ההתארגנויות הסלפיות-ג'האדיות, המזדהות עם אלקאעדה, בעקבות האתגר המדיני, הביטחוני והשלטוני שהעמידה רציחתו של ויטוריו אריגוני בפני החמאס. במקביל, תימשך להערכתנו מגמת האסלאמיזציה של רצועת עזה, בפיקוחה של חמאס, וברוח האידיאולוגיה האסלאמית-קיצונית של חמאס.

המאבק המדיני

נמשך המאמץ של הרשות הפלסטינית להשגת הכרה בין לאומית במדינה פלסטינית בגבולות 1967

- **אבו מאזן**, ראש הרשות הפלסטינית, הדגיש כי מטרת הפלסטינים, בפנייתם הצפויה לאו"ם, לא תהיה הכרה על מדינה אלא בחינת עמדתו של העולם כלפי האפשרות של הקמת מדינה פלסטינית. לדבריו, יפעלו הפלסטינים להבהיר לעולם שלא ניתן (בשל עמדת ישראל) להגיע לפתרון מדיני באמצעות מו"מ. בו בזמן, הביע את מוכנותם של הפלסטינים לשוב למו"מ עם ישראל, בהתבסס על "הודעתן המשולשת" של צרפת, בריטניה וגרמניה (ופא, 5 במאי 2011).
- **צא"ב עריקאת**, בכיר במחלקת המו"מ הפלסטינית, קרא לראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו להכיר במדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 1967 שבירתה ירושלים. הוא הדגיש כי הפלסטינים מתנגדים לכל ניסיון לשנות את גבולות המדינה הפלסטינית באמצעות "גבולות זמניים" או השארות של "כוחות כיבוש" בכל חלק של המדינה הפלסטינית (סוכנות הידיעות הכווייתית, 7 במאי 2011).

"פעולות מחאה עממיות" נגד ישראל ב-15 במאי

- נמשכות ההכנות לאירועים עממיים המכונים "האינתיפאדה הפלסטינית השלישית" הצפויים להתקיים בסביבות ה-15 במאי 2011, לרגל "יום הנכבה". ההכנות לאירועים הללו ב"שטחים" ובחו"ל מתקיימות בעיקר באמצעות הרשתות החברתיות באינטרנט. כמו כן, דווח כי הוקמה וועדה משותפת של פתח וחמאס שתארגן את הפעילויות לציון יום השנה ל"נכבה" (מען, 2 במאי 2011).
- על פי הדיווחים בכלי התקשורת, אמורים להתקיים במסגרת האירועים הללו **סוגים שונים של פעולות מחאה**, למשל: צעדות עממיות המוניות לעבר הגבול עם ישראל (כגון, צעדה המכונה "צעדת השיבה", שתצעד מירדן לכיוון הגבול הישראלי ב-15 במאי בהשתתפות נציגי ארגונים פרו-פלסטיניים (אלבוצלה, 6 במאי 2011); הפגנות במצרים ובמדינות ערביות אחרות; פעולות מחאה (הפגנות, עצרות, תפילה המונית) ברחבי העולם.
- כמו כן דווח כי במסגרת האירועים הללו מתוכננת הגעת שיירות סיוע לרצועת עזה:
 - פעילים מצריים המשתייכים להתארגנות המכונה עצמה "אני מצרי עם האינתיפאדה" מארגנים שיירת סיוע לרצועת עזה ב-15 במאי. הסיוע יכלול מצרכי מזון ועזרה ראשונה ומספר קטן של מתנדבים. לדברי פעילי השיירה כבר ניתן להם אישור ממשרד החוץ המצרי להיכנס לרצועה (אלשרוק, 2 במאי 2011).

- סטודנטים המזוהים עם האחים המוסלמים באוניברסיטת אלכסנדריה פתחו קמפיין בשם "אינתיפאדת האוניברסיטה" לשם איסוף תרומות למען הוצאת שיירת סיוע לרצועת עזה ב-14 במאי בה ישתתפו גם סטודנטים.

פעילות אנטי ישראלית ברחבי העולם – תמונת מצב

שיירות ומשטים לרצועת עזה - עדכונים

- **המשט המשודרג לרצועת עזה ("צי החירות 2"):**
 - **פעיל חמאס בבריטניה, מחמד אלצוואלחה,** שנטל חלק בארגון שיירות קודמות, מסר כי הקואליציה הבין לאומית המארגנת את המשט האנטי-ישראלי, **תתכנס ב-7 וב-8 ביוני ותדון במועד יציאת המשט לדרכו.** הוא ציין כי המשט ייצא מאירופה, וכי אימו של ויטוריו אריגוני, פעיל ISM שנרצח ברצועת עזה, צפויה להשתתף בו, כמו גם "חברי פרלמנט ופוליטיקאים אירופאים ואמריקניים רבים" (טלוויזיית אלקדס, 8 במאי 2011).
 - **סטפן קריבו, דובר הספינה היוונית** המתוכננת להשתתף במשט הודיע כי הקבוצה הצליחה לרכוש ספינה אשר תקרא "תחריר" ("שחרור"). לטענתו הספינה תפליג "באמצע יוני" מיוון לרצועת עזה, כשעל סיפונה משלחת של 50 איש, בהם אזרחים קנדים, בלגים, דנים ואוסטרלים.
 - **התארגנות בשם Canadian Boat to Gaza** הודיעה באתר האינטרנט שלה על מספר אירועי התרמה שיתקיימו במהלך חודש מאי עבור פרויקט שיגור הספינה לרצועת עזה (אתר הפרויקט, 5 במאי 2011).

קריאה להגעת פעילים פרו-פלסטינים לנמל התעופה בן גוריון ומשם לצאת ליהודה ושומרון

- באתר האינטרנט Sottishpsc (הפועל מסקוטלנד) פורסמה קריאה לארגונים ולפעילים פרו-פלסטינים ברחבי העולם להגיע לנמל התעופה בן גוריון ביום שישי 8 ביולי ומשם לצאת ליהודה ושומרון למשך כשבוע. זאת, על מנת לסייע לפלסטינים לנטוע עצי זית, ולדברי המארגנים, ללא שימוש באלימות.

הג'האד העולמי

ניסיון התנקשות אמריקני באנואר אלעולקי, בכיר אלקאעדה בתימן

- ב-5 במאי ביצעו מטוסים אמריקנים ללא טייס (מל"טים) מספר תקיפות נגד **אנואר אלעולקי, בכיר אלקאעדה בתימן.** מדובר בתקיפות הראשונות שביצעו מל"טים אמריקנים בתימן מאז שנת 2002. המל"טים שיגרו מספר טילים לעבר משאית בה נסעו אלעולקי ואנשים

נוספים, בהם פעיל אלקאעדה נוסף אחד לפחות. אלעולאקי הצליח להימלט ללא פגע (Wall Street Journal, 7 במאי 2011).

■ אלעולקי הינו פעיל אלקאעדה יליד ארצות הברית אשר נסע בבגרותו לאפגניסטאן והשתתף במחנות האימונים של אלקאעדה. כיום הוא מתגורר ופועל במחוז שבוה בדרום טימן, אשר נחשב למרכז הפעילות של אלקאעדה בחצי האי ערב (Wall Street Journal, 7 במאי 2011; הארץ, 7 במאי 2011).